

tamarii nehenehe e piti.

« Ua hinaaro vau ia haamauruuru ia oe e Kristi. Ua horo'a oe i te hoê hi'oraa maitai i te roaraa o te haapiira tuarua. E mea maitai e e mea viivii-ore oe. Ua haapii mai te mau misionare ia'u i te mau haapiiraa e ua anii ia'u ia bapetizohia, o oe râ te toru o to'u mau misionare. Ua tanu oe i te hoê huero na roto i ta oe mau ohipa, e ua haamaitai mau oe i to'u oraraa. E utuafare mure ore to'u i teie nei. E paari ia ta'u mau tamarii ma te iteraa i te îraa o te evanelia. O te haamaitairaa rahi roa'e ia ta tatou tata'itahi e nehenehe e farii. Ua tauturu oe i te afa'iraa mai i te reira i roto i to'u oraraa ».

I to'u piiraa ia'na, ua faaite mai o Kristi, « I te tahi mau taime te mana'o nei au e e faaroo tatou i te tabula no te mau tapa'o ta te hiroa faaroo ahuru ma toru e faataa mai nei, e e mana'o tatou e e ohipa rahi teie. Area râ, ua ite au e a ora ai tatou i teie mau ture e a tutava ai tatou i te pee i te hi'oraa o te Mesia, e nehenehe ia ta tatou e faatupu i te hoê taa-ê-raa. E au ra ua riro vau mai ia Amona i roto i te Alama 26:3 a parau ai oia e, 'o te maitai teie i horo'ahia mai ia tatou nei, o tatou i faataahia ei mauhaa i roto i te rima o te Atua ia faatupu i teie ohipa rahi ».

Teie ta'u pure e eiahia noa outou tata'itahi e faahiti, « te ti'aturi nei au i te ora parau-ti'a e te haavare ore » ia faaoti atoa râ outou i te ora i taua fafau-raa ra i te mau mahana atoa. Te pure nei au e ia na reira outou, e paturu ia te puai, te here e te mau haamaitairaa a te Metua i te Ao ra, ia outou a rave ai outou i te ohipa i tonohia mai ai outou no te rave. Te parau nei au i teie mau mea i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Thomas S. Monson, « Te Hi'oraa i muri e te Haereraa i Mua », *Liahona* Me 2008, 90.
2. *Mau Maitai i te Faaroo* (2004), 84.
3. A hi'o Exodus 20:15-16.
4. *Te Mau Parau Tumu o te Evanelia* (2009), 179.
5. Howard W. Hunter, « Basic Concepts of Honesty », *New Era*, Fepuare 1978, 4, 5.
6. William J. Scott, « Forgot to Look Up », *Scott's Monthly Magazine*, Titema 1867, 953.
7. A hi'o *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary*, 11 o te nene'iraa (2003), « true ».
8. Charlotte Brontë, *Jane Eyre* (2003), 356.

Na Mary N. Cook

Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraah Rahi o te Feia Apî Tamahine

« A Haamana'o i teie : E haamata te Hamani Maitai la'u nei »

E ite ia outou e e nehenehe ta te aau maitai e afa'i mai i te oaoa e te tahoêraa i to outou utuafare, ta outou piha haapiiraa, ta outou paroita, e ta outou fare haapiiraa.

Tau ava'e i ma'iri a'e nei, ua haapii mai au i te hoê haapiiraa faufaa rahi na roto mai i te hoê Tarona o tei a'o mai i roto i ta'u nei paroita. Ua putapû roa to'u aau a haapii ai oia e a faaite papû ai oia ma te ti'aturi rahi no ni'a ia Iesu Mesia. Ua faaoti oia i to'na mau mana'o e teie nei faahitiraa parau : « Ia faapiro ana'e au ia Iesu Mesia ei haapûraa no to'u oraraa, e mea maitai a'e ia to'u mau mahana, e mea hamani maitai a'e au i te feia tei herehia e au, e e i au i te oaoa ».

Ua hi'opo'a vau i teie nei tamahine apî na te atea i te mau ava'e i ma'iri a'e nei. E aroha oia i te mau taata atoa ma te oaoa e te ataata. Ua hi'o vau ia'na i te oaoaraa i te manuia o te tahi atu feia apî. Aita i maoro a'e nei ua faaite mai e pitii tamahine Roti ia'u no te faaotiraa a teie tamahine apî ia horo'a i ta'na mau titeti no te hoê hoho'a teata i to'na iteraa e eita te reira e riro ei « mea viivii-ore e te aau maitai ».¹ E mea here oia i te taata, te hamani maitai e te haapa'o. No roto mai oia

i te hoê utuafare e hoê ana'e metua, e aita to'na oraraa i paruruhia i te mau fifi, no reira ua uiui au e nahea ra oia i te tape'a i to'na varua oaoa e te maitai. I to teie tamahine faaiteraa, e « ua faatumu oia i to'na oraraa i ni'a ia Iesu Mesia », ua ite ia vau i te pahonoraa.

« Te ti'aturi nei matou e, e mea ti'a i te taata ia ora ma te parau-ti'a, ma te haavare ore, ma te viivii-ore, ma te aau maitai, ma te haapa'o maitai e ma te hamani maitai i te mau taata atoa » Na teie tabula nehenehe o te mau ateriputi o te Mesia, tei itehia i roto i te Hiroa Faaroo ahuru ma toru e faaine-ine ia tatou no te mau haamaitairaa o te hiero e no te ora mure ore.

Te hinaaro nei au e faatumu i ni'a noa i te hoê o teie mau parau—*te aau maitai*. *Te aau maitai* o te hoê ia parau nehenehe aita tatou e faaroo pinepine nei. To'na aa, no te reo Latino ia e te auraa o te reira o « te parauraa ia e ia maitai te tahi taata ».² Te aau maitai o te hamani maitai, te auraa mau, e te aroha ia. E rave rahi o outou tei haapii i teie

parau no te aau maitai a haere ai outou i te Paraimere e a tamau aau ai outou i teie himene.

*Te hinaaro nei au e ia hamani maitai i te mau taata atoa,
No te mea e mea ti'a, ua ite outou.
No reira vau i parau ai ia'u itho,
a haamana'o i teie :
E haamata te hamani maitai
ia'u nei ».³*

Ua haapii to tatou Faaora i te reira e ia ora i te hoê oraraa aau maitai. Ua here Iesu e ua tavini Oia i te mau taata atoa. Te faatumuraa i to tatou mau oraraa i ni'a ia Iesu Mesia e tauturu ia ia tatou ia noaa teie ateriputi o te aau maitai. No tatou no te faatupu i teie nei mau ateriputi o te Mesia, e mea ti'a ia tatou ia haapii no ni'a i te Faaora e ia « pee i To'na haere'a ».⁴

Te haapii nei tatou mai roto mai i te parbole no te taata no Samaria e e ti'a ia tatou ia here i te mau taata atoa. E haamata te aamu i roto i te Luka pene

10 a ui ai te hoê haapii ture i te Faaora « Eaha vau e noaa'i te ora mure ore ? »

Te pahonoraa : « E hinaaro oe i to Atua ia Iehova ma to aau atoa e ma to varua atoa, e ma to puai atoa, e ma to mana'o atoa ia hope, e aroha ho'i oe i to taata tupu mai te aroha ia oe itho na »

Ui mai ra te haapii ture, « o vai ho'i to'u taata tupu ? » E uiraa anaanatae mau te reira na te hoê haapii ture, no te mea ho'i e taata tupu to te mau Ati Iuda i te pae Apatoerau, oia ho'i te Ati Samaria, e no to ratou ho'i au ore ia ratou e ia tere ana'e ratou mai Ierusalem no te haere atu i Galilea, e rave ia ratou i te poromu roa'e na roto i te Afaa no Ioridana eiaha ra ratou e haere atu na roto ia Samaria.

Ua pahono Iesu i te uiraa a te haapii ture ma te faati'a i te parbole no te taata maitai no Samaria. Ia au i te parbole :

« Te hoê taata no Ierusalem i te haereraa i Ieriko, roohia ihora i te nänä eiâ haru, taratarahia ihora ta'na ahu e ratou, e paruparu ihora oia,

haere atu ra, faaru'e ihora ia'na, ua fatata i te pohe... »

« Te hoê taata ra no Samaria i haere noa i to'na haere'a, e tae atu ra i taua vahi ra, e ite atu ra ia'na, aroha'tu ra,

« Haere atu ra i piha'i itho, ua ninii ihora i te hinu e te uaina i roto i te mau puta no'na ra ; vehî ihora, e haaparahi atu ra ia'na i ni'a i ta'na itho puua, arata'i atu ra ia'na i te fare tipae-raa utuutu atu ra ia'na.

« E ao a'e ra, ia haere ê oia ra, ua rave a'e ra oia e piti moni veo, tuu atu ra i te taata fare ra, na ô atu ra ia'na, e utuutu oe i teie nei taata, e ia riro atoa ta oe ra moni na'u ia e hopoi atu i te hoo ia oe ia ho'i mai au ra ».⁵

Eiaha mai te tahu'a Ati Iuda e te Ati Levi tei haere na piha'ihio i te taata tei pêpê, e hoê ho'i no ratou itho, ua hamani maitai te taata no Samaria noa'tu te mau taa-ê-raa. Ua faaite oia i te ateriputi o te Mesia no te aau maitai. Ua haapii Iesu ia tatou na roto i teie aamu e ua riro te mau taata atoa e taata tupu no tatou.

Aita i maoro roa a'e nei ua faati'a mai te hoê tauturu i roto i te hoê episekoporaa i te hoê ohipa tei tupu tei haapii i te faufaa no te hoê taata tupu. A hi'o ai oia i te amuira, ua ite oia i te hoê tamarii e te hoê afata rahi tei i i te mau peni tara e te mau huru peni atoa. A hi'o ai oia i te mau melo e rave rahi no ta'na paroita, ua faahama'ohia oia e mai te mau peni tara, fatata e hoê â huru ana'e tatou, e mea taa ê mau râ te taata tata'itahi.

Ua parau oia e : « te peni ta ratou i afa'i mai i roto i te paroita e i to te ao no ratou paatoa ia... E mau puai e e mau paruparu, e mau hia'i, e mau moemoea to ratou tata'itahi. Ia amuhiia râ, e tomo mai ia te mau melo o te paroita i roto i te hoê huira peni no te hoêraa i te pae varua... »

« Te hoêraa o te hoê ia huru maitai no te pae varua. E mau mana'o märû no te hau e te opuaraa o te tae mai na roto i te riroraa ei melo no te hoê utuafare... O te hinaaroraa ia i te maitai no vetahi ê mai ia outou e hinaaro i te reira no outou itho... O te iteraa ia e aita hoê noa'e e haamauui ia outou. [Oia ho'i, e ore roa outou e parahi otare noa.]»⁶

E patu tatou i taua hoêraa ra e e faaite tatou i to tatou mau peni na roto i te aau maitai : te mau ohipa hamani maitai a te taata tata'itahi.

Ua ite anei outou i to outou vai-otare-raa ? Ua ite anei outou i taua feia ra e faaea noa nei o ratou ana'e, e ora nei ho'i i te hoê oraraa oto ? E te Feia Apî Tamahine e, ua hi'o vau a afa'i mai ai outou i to outou iho peni i roto i te mau oraraa o vetahi ê na roto i to outou mau mata ataata, ta outou mau parau maitai, aore râ te hoê nota no te faaitoitoraa.

Ua haapii mai te peresideni Thomas S. Monson ia tatou nahea ia au atu i to tatou mau taata tupu e te mau taata atoa ta tatou e farerei nei a parau ai oia i te feia apî tamahine no te Ekalesia e « E to'u nei mau tuahine apî e, te taparu nei au ia outou ia noaa te itoito ia outou no te haapae i te haava e i te faahapa i te feia i piha'ihoo ia outou, e te itoito atoa no te haapapû e ua farii te mau taata atoa e ua ite e te here e te haafaufaahia ra ratou ».⁷

E nehenehe ta tatou e pee i te ho-ho'a o te taata maitai no Samaria e ia « taui i te ao nei » o te hoê noa iho taata na roto i te aau maitai.⁸ Te hinaaro nei au e ani ia outou tata'itahi ia rave i te hoê noa'e ohipa i teie hepetoma e haere mai nei mai ta te taata no Samaria i rave. E titau paha te reira ia haere atu outou e farerei i te mau hoa tei ore e farereihia nei e outou, aore râ ia haavî i to outou huru mamahu. E ma'iti paha outou ma te itoito i te tavini i te tahia taata o te ore e hamani maitai nei ia outou. Te fafau atu nei au e ia rave outou i te mea e ere i te mea ohie ia outou ia rave, e oaoa ia outou i roto ia outou iho e e riro mai ia te

aau maitai ei tufaa no to outou oraraa i te mau mahana atoa. E ite ia outou e e nehenehe ta te aau maitai e afa'i mai i te oaoa e te tahoêraa i to outou utuafare, ta outou piha haapiiraa, ta outou paroita, e ta outou fare haapiiraa. « A haamana'o i teie : e haamata te hamani maitai ia'u nei ».

Aita to tatou Faaora i here noa i te mau taata atoa, ua tavini râ Oia i te mau taata atoa. A faarahi i to outou maitai no te mau taata e rave rahi. E nehenehe te feia paari e te feia apî e haamaitai-rahi-hia na roto i ta outou taviniraa maitai. Mai te taime i riro ai oia ei taure'are'a, ua vai noa i roto i te aau o te peresideni Monson te hoê vahi taa ê no te feia paari. Ua ite oia i te faufaa no te hoê tere farerei poto, te hoê mata ataata, aore râ te hoê uumiraa i te hoê rima paari tei mi'omi'o. Na taua mau ohipa ohie ra o te aroha e afa'i mai i te peni i roto i te hoê oraraa tei î i te tahia mau taime i te mau mahana oto, te roa e te mo'emo'e. Te ani nei au ia outou tata'i-tahi ia haamana'o i to outou mau metua tupuna e te feia paari. A hi'o na piha'ihoo i te fare pureraa ananahi e a imi i te tahia taata paari a'e o te nehenehe e faaohipa i ta outou ata peni no to ratou oraraa. Eita te reira e titau rahi : a aroha ia ratou ma te pii atu i to ratou i'oa, a paraparau ia ratou, ia vai ineine outou no te taururu ia ratou. E nehenehe anei ta outou e iriti i te opani aore râ ia taururu i to ratou fare aore râ faaapu ? Te mea ohie no outou i to outou apîraa e nehenehe ia te reira e riro ei ohipa teiaha no te hoê taata paari. « A haamana'o i teie : e haamata te hamani maitai ia'u nei ».

E mea fifi roa i te tahia mau taime te aau maitai i roto i to tatou iho mau

utuafare. E titau te mau utuafare puai i te tutavaraa. « A oaoa noa, a tauturu e a faatura ia vetahi ê. E tupu te mau fifi i roto i te mau utuafare no te mea, e aparau e e rave te mau melo o te utuafare i te ohipa na roto i te tau'a-ore-raa i te tahia aore râ ma te mata aiai-ore. A tau'a'tu i te mau hinaaro o te tahia atu mau melo o te utuafare. Eiaha e faa'oo, eiaha e tupa'i e eiaha e tama'i, a imi ia vai te hau ».⁹ « A haamana'o i teie : e haamata te hamani maitai ia'u nei ».

Ua here Iesu i te mau tamarii, ua rave ia ratou i roto i To'na na rima, e ua haamaitai ia ratou.¹⁰ Mai te Faaora, e nehenehe outou e haamaitai i te mau tamarii atoa na roto i to outou maitai, eiaha noa o ratou i roto i to outou iho utuafare.

Eita paha outou e ite i te puai o to outou oraraa e to outou hi'oraa i ni'a i te hoê tamarii-rii. Ua farii iho nei au i te hoê rata na te hoê hoa o te faatere nei i te hoê pû haapa'oraa tamarii i roto i te hoê fare haapiiraa tuarua. E rave rahi mau feia apî tane e feia apî tamahine e mau melo no te Ekalesia e haere nei i taua fare haapiiraa ra. « A haere ai au na roto i te mau aroa e te mau tamarii-rii e mea nehenehe ia hi'o i te rahiraa afata ume tei tapirihia i te mau hoho'a no Iesu aore râ no te mau hiero i roto i te mau opani. Ua ite te hoê o te mau tamarii i te hoê hoho'a o Iesu i roto i te afata ume a te [hoê tamahine apî] tei vai matara noa te opani e ua parau, « a hi'o na, tei roto Iesu i ta tatou fare haapiiraa ! » Ua putapû roa te piahi a pi'o ai oia e a tauahi ai oia i taua tamarii ra. Ua haamaururu vau i teie tamahine apî no to'na hi'oraa maitai no te feia e na piha'ihoo nei ia'na. E mea oaoa i te ite e e rave rahi feia apî e tamata nei i te ti'a no te parau mau e no te parau-ti'a e ia rave i ta ratou tufaa i te aniraa i te Varua i roto i to ratou mau oraraa, noa'tu e mea fifi i te tahia mau taime e te maniania e te ino i roto i te ao e haati nei ia ratou. E feia apî faahiahia ta tatou i roto i te Ekalesia ».

E parau mau roa te reira ! E te Feia Apî Tamahine e, te taui nei outou i te ao nei na roto i te faatumuraa i to outou oraraa i ni'a ia Iesu Mesia e te riro nei outou « i te mea ta'na e hinaaro ia outou ia riro mai ».¹¹

Mauruuru no to outou oraraa aau maitai : no te fariiraa i te feia taa-ê-rii ia outou ; no to outou hamani maitai i to outou mau hoa, te feia paari, to outou utuafare, e te mau tamarii-rii ; no te riroraa ei mau taata tupu no te feia mo'emo'e e te feia e fifi e e oto to ratou. Na roto i to outou aau maitai, te « arata'i nei ia outou ia vetahi ê i te maramarama o [te Faaora] ».¹² Mauruuru no to outou haamana'orraa e « e haamata te hamani maitai ia'u nei ».

Ua ite au e e peropheata te peresideni Thomas S. Monson na te Atua e ua riro to'na oraraa ei hoho'a no te aau maitai o ta tatou ho'i e nehenehe e haapii mai. A pee i to tatou peropheata. A haapii mai roto mai i to'na hi'orraa maitai e a faaroo i ta'na mau parau. Te ti'aturi nei au i te evanelia a Iesu Mesia, e ua ite au e ua faaho'i-faahou-hia mai te autahu'araa i ni'a i te fenua nei na roto i te peropheata Ioseph Semita

Ua ite au e te ora nei to tatou Faafraa e te here nei oia ia tatou tata'itahi. Ua horo'a oia i To'na ora no te taatoaraa. Te pure nei au e ia faatumu tatou i to tatou oraraa i ni'a ia Iesu Mesia e ia « pee tatou i To'na haere'a » na roto i te hereraa e te taviniraa te tahiti i te tahiti.¹³ Ia na reira ana'e tatou, ua ite au e e nehenehe ta tatou e faariro i te ao nei ei vahi maitai a'e no te mea, « te ti'aturi nei tatou e, e mea ti'a i te taata ia ora ma te parau-ti'a ».¹⁴ Te faaite papu nei au i te reira na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. A hi'o Te mau Hiro'a Faaroo 1:13.
2. A hi'o *Oxford English Dictionary Online*, 2 o te nene'iraa (1989), "benevolent," oed.com.
3. « Kindness Begins with Me », *Children's Songbook*, 145.
4. « Feia Paruru i te Viivii-ore », *Strength of Youth Media 2011: We Believe* (DVD, 2010); e roaa'toa i ni'a lds.org/youth/video/youth-theme-2011-we-believe.
5. Luka 10:25, 27, 29, 30, 33–35.
6. Jerry Earl Johnston, « The Unity in a Ward's Uniqueness », *Mormon Times*, 9 no fepuare 2011, M1, M12.
7. Thomas S. Monson, « Ia Itoito Outou », *Liahona*, Me 2009, 125.
8. « Feia Paruru i te Viivii-ore ».
9. *No te Puai o te Feia Apî* (buka iti, 2001), 10.
10. A hi'o Mareko 8:36.
11. « Feia Paruru i te Viivii-ore ».
12. « Feia Paruru i te Viivii-ore ».
13. « Feia Paruru i te Viivii-ore ».
14. Te Mau Hiro'a Faaroo 1:13

Na Elaine S. Dalton

Peresideni rahi no te Feia Apî Tamahine

Feia Paruru i te Viivii-ore.

A faaineine i teie nei ia nehenehe ia outou ia farii i te mau haamaitairaa atoa e tia'i nei ia outou i roto i te mau hieromo'a o te Fatu.

Te vai ra te mau taime eita e noaa i te mau parau ia faahiti i te mea ta tatou e mana'o nei. Te pure nei au e ia faaite mai te Varua i to outou mau aau i to outou ti'araa e ta outou hoppo'a mure ore. O outou te ti'aturiraa no Israela. E mau tamahine ma'itihia e hui arii outou no to tatou Metua here i te Ao ra.

I te ava'e i ma'iri a'e nei, ua haere atu vau i te hoê faaipoipora hiero o te hoê tamahine apî ta'u i matau mai to'na fanau-raa-hia. A parahi ai au i roto i te piha taatiraa, ma te mata'ita'i i te mori tautau nehenehe e anaana ra i roto i te maramarama o te hiero, ua haamana'o vau i te mahana a tape'a matamua ai au ia'na. Ua faaahu to'na metua vahine ia'na i te hoê ahu uouo na'ina'i, ua mana'o vau e ua riro oia o te hoê o te mau aiû nehenehe roa'e ta'u i ite. I muri iho ua tomo mai teie nei tamahine apî ma te ahu-faahou-hia i te ahu uouo. E mea anaana e e mea oaoa oia. A tomo mai ai oia i roto i te piha, ua hinaro vau ma to'u aau atoa e ia nehenehe i te mau tamahine apî atoa ia ite i taua taime ra e ia tutava ia vai ti'amâ noa no te rave e ia tape'a i te mau fafaura mo'a e ia farii i te mau oro'a no te hiero.

ei faaineineraa no te oaoa i te mau haamaitairaa no te faateiteiraa.

A tuturi ai teie tane e teie vahine i te fata mo'a, ua farii raua i te mau fafaura e ore roa e taahia e te feruriraa taata o te haamaitai, o te haapuai e o te tauturu ia raua i roto i to raua tere tahuti. O tera te hoê o taua mau taime ra a faaea hau noa'i te ao e a oaoa ai to te taatoaraa o te ra'i. A hi'o ai te tane e te vahine faaipoipo apî i roto i te mau hi'o rarahi i roto i te piha, ua uihia te tane eaha ta'na e ite ra. Ua parau oia, « o ratou paatoa tei ora na mua'tu ia'u ». I muri iho ua hi'o atu te tane e te vahine i roto i te hi'o rarahi i tera'tu pae o te papa'i e ua parau te vahine faaipoipo ma te roimata i roto i to'na na mata, « te ite nei au i te feia atoa o te pee mai i muri ia maua ». Ua ite oia i to'na utuafare amuri iho—to'na huaai. Ua ite au e ua maramarama faahou oia i taua taime ra i te faufaa rahi ia vai viivii-ore noa e te parau-ti'a. Aita e hi'orraa hau atu i te nehenehe maori râ te hoê tane e te hoê vahine tei faaineine-au-maitai-hia o te tuturi amui i te fata o te hiero.

E faaineine ia to outou mau matahi i roto i te Feia Apî Tamahine ia outou no te hiero. I reira ia outou e